

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANV VI: NÚM. 131

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 3 Octubre de 1925

Redacció Administratió
Murta, 5. - Inca

GRANS DE ROSARI

Quan menys un hom se pensa salta la llebra. Erem uns quants amics prenent cafè al voltant d'una tauleta a una antiga societat barcelonina, parlant de tot: de política, de religió, d'agricultura, d'art, de la guerra, etc., etc. Ja havíem arreglat l'Espanya, ja havíem fet de *boquilla* el millor vi del món, ja havíem conquerit amb llapis el Gurugú, ja havíem arribat a no saber de què parlar i ja havíem començat a esgratinyar la llar sagrada d'alguns amics nostres, quan un de nostres companys afirmà rodonament:

—A càn Fulano es resa cada dia el Sant Rosari.

—I això ¿què vol dir?—féu un altre.

—Això vol dir molt. No us haveu donat compte de tota la importància que té el resar el Sant Rosari i de totes les conseqüències favorables que se'n poden treure a favor de les famílies que el resen.

Arriba el vespre i, abans de sopar o en havent sopat, l'amo de casa pren els rosaris penjats darrera la porta, fa una crida a la família i comença amb un «Per lo senyal de la Santa Creu» estrepitós que se senti del pis de dalt. Uns rosaris penjats darrera la porta són senyal de bondat, d'honradesa i de valor.

A casa sóc sempre jo qui passo el Rosari, i mal hi tingués el senyor bisbe no li cediria aquest dret, del qual estic gelós fins al capdamunt.

Al començar el «Dirigiu i encamineu, Déu i Senyor nostre», l'amo de casa dóna una ullada a son entorn; tothom hi és o deu ser-hi; passa llista: allà la muller, que acaba els talons d'una mitja; aquí l'àvia, que ja n'ha passat dos en el dia d'avui;

entre mig tota la mainada, xics o grans, que li faran el chor de les respostes. Potser algun de més grandassot hi falta, però això no es tolerarà. Es podrà discutir si convé retirar més o menys d'hora, però a l'hora del Rosari no pot faltar ningú: tothom a casa.

Al ganapè ja no hi seu el pare, Déu l'hagi perdonat.

Jo passo el Rosari d'ençà que ell va caure malalt.

«Pare nostre que esteu en lo cel», i tots, els demés responen: «Nostre pa de cada dia». Tots responen a chor, la mestressa, els fills, els servents i les minyones. Déu és el pare de tots nosaltres i el pa de taula també és per a tots nosaltres: Pare nostre, nostre pa.

El Rosari no es resa com qui parla, no; sinó que s'hi fa una certa cantarella, perquè esdevingui més solemniàl. El petit marrer de quatre anys alegre a son pare tot provant de refilar la «Santa Maria, Mare de Déu».

¿Truquen? ¿Qui serà en aquestes hores? Sigui qui sigui, digueu-li que s'espera i s'assegui, que estem passant el Sant Rosari; en havent acabat ja parlarem.

Tot plegat l'amo entona una Avemaria amb veu més alta, perquè ha sentit que passava algú pel carrer i vol, i fa molt santament, que tothom sàpiga que en aquella casa es resa cada dia el Rosari.

Ja som a les lletanies, que es resen amb un fervor especial. A un recó de la cambra del costat, boi a les fosques, la nena gran les resa de genolls davant una estampa de la Immaculada. ¡I això que ja és promesa!

Ja som als Parenostres del capdavant. No voldria pas que s'en resessin masses, perquè el jovent s'escarmenta. Un a l'An-

gel de la Guarda i un a Sant Josep perquè ens dongui una bona mort. Un que es resa més a poc a poc que els altres és pel noi que fa tres mesos que va morir; veusaquí que la muller no pot tornar la resposta perquè té un nus al coll. El darrer és per l'ànima del pare, al cel sia.

Tot resant-lo el pare es mira son fill gran i pensa que més tard aquest el resarà per ell. Això no son pas coses tristes, no us ho penseu, sinó altament consoladores. Ara un Credo a la mort i passió de Crist... Senyor... nostre. Aquestes tres darreres paraules les dic jo amb una prosopopeia especial. Voldria que em sentissin de tot el món, que em sentissin del cel estant, que hem sentissin fins de dins l'infern i tot. ¡Crist... Senyor... nostre! amb totes les obligacions, amb totes les conseqüències que porta aquest acte de vasallatge.

Com que mai pensem a donar gràcies després d'haver menjat, les enfilem després del Rosari, i acabem amb l'Angelus i un Parnostre a les ànimes del purgatori. Després, *Ave Maria Purissima*. Els infants fan l'amistat a llurs pares i Déu els faci bons: a sopar o a dormir.

Fixeu-vos hi bé, com el Sant Rosari és un exercici pràctic d'harmonia social entre rics i pobres, d'ordre intern de la família, de vasallatge a Jesucrist.

El Sant Rosari és oració, és meditació, és recordatori de difunts.

El Sant Rosari fàcilment es perpetua per molts anys i fins cent anys a la família, mira cap al pervindre.

Fins em sembla, no sé si exagero, que hi ha dues categories de cristians: els que resen el Sant Rosari en família i els qui no l'hi resen; quelcom diferents en pietat, serietat i constància els uns dels altres.

Encara digué més coses, que foren llargues de contar, nostre amic assegut amb nosaltres prop la taula on preniem cafè.

JAUME RAVENTÓS.

PREDICANT ALS OCELLS

Va l'Apòstol de l'amor
per una seva d'Itàlia;
l'amor que sent per Jesús
ja no cap dins la seva ànima.
Ne parla als rius i a les flors,

i pins i roures abraça.

És desterrat Serafi
que del cel sent enyorança.

D'alegria tot cantant
los ocellets l'acompanyen;
los que trastegen pel bosc
voleien de branca en branca;
los que volen per lo cel
paren atents la volada.

Francesc los vol predicar,
sota un roure s'aturava.

Sobre l'herba es posen uns,
los altres sobre les mates,
los més estimats de tots
damunt sos genolls i espatlla;
cada bri d'herba en porta un,
cada arbre una novulada.

—Germans ocellets,—los diu,—
lo Criador quant vos ama!

Sense sembrar ni segar
teniu sempre en vostra taula
la llavor d'herbeta humil,
de la font la gota d'aigua,
si en lo calze d'una flor
no voleu beure rosada.

Com no fileu ni cosiu,
Déu vos vesteix i vos calça;
voste vestit i calçat
valen més que d'or i plata.

Vos dona per llit un brot,
una fulla per teulada,
gentils bosquíries per niu,
lo cel i terra per gàbia.

Ocellets, los meus germans,
lo Criador quant vos ama!

Ameu-lo, vosaltres, bé,
que amor amb amor se paga;

canteu-li a entrada de fosc,
canteu-li a l'hora de l'alba
d'amor la dolça cançó

que els hòmens han oblidada!—
Tot predicant als ocells

Sant Francesc s'extasiava.

Ells, per fer-li reverència,
sos jolius capets abaixen;

l'oroneta estira el coll,
la perdiu estira l'ala,

alçant los ulls cap al sol
obre son bec la calàndria,

fa l'aleta el passerell,
saltirons la cogullada,

fent pujar i fent baixar
sa cogulla franciscana.

Quan Francesc los beneex,
un sospir d'amor exhaleu

i algun diví rossinyol

preludia amb la seva arpa.
 Del signe sagrat que fa
 pren la foma l'ocellada,
 que cantant se'n vola al cel
 com una creu que s'hi eixampla
 de llevant cap a ponent,
 de migdia a tramuntana.
 Així la creu de Jesús,
 que el Màrtir d'amor abraça,
 serà duita a tot lo món
 pell fills de l'Ordre Seràfica,
 que, pobres com los ocells,
 ja entonen per monts i planes
 d'amor la dolça cançó
 que el hòmens han oblidada.

JACINT VERDAGUER

Vida Municipal

(RETIRAT DEL NÚMERO PASSAT)

La reforma del carrer de la Murta.— Diuenge passat, s'efectuà la subasta dels materials de la casa coneguda per Cas Confité, rematant-se per la quantitat de 1.501 pessetes, a favor de Mestre Francesc Ferrer Grau.

Segons el plec de condicions, el rematant queda obligat a esbucar tota la casa, puis, ademés del carrer de la Murta, s'ha de axamplar el carrer de Sant Francesc.

La part del edifici que passa a ser carrer de la Murta, deurà quedar lliure p'el trànsit públic el procsim dia 20 d'octubre. En cas contrari, el contratista pagarà una multa diari de 20 pessetes.

Per orde del Sr. Batle abans de fer-se dita subasta, se marcà amb retxes vermelles la nova alineació del carrer esmentat, i se passà an el cantó de Can Vich el llum públic que estava a la cantonada de Cas Confité.

Crida oficial.—Havent acabat el plàs que concedí l'Ajuntament per arreglar els tubos de la baxada d'aigos, demà se ferà una crida anunciant que los propietaris que no han pagat l'arbitri referent a cases qui no tenen canal o que tenen els tubos qui no arriben a terra, vagen a pagar an el domicili del recaudador D. Sebastià Beltràn (Carrer de Valella), de les 9 a les 12 del matí.

D'avui enavant, la Comissió Permanent té acordat no concedir cap permís per posar canals, si el propietari no justifica ha-

ver satisfet l'arbitri de l'any anterior.

Agència ecsecutiva.— Fa cosa de mig any que funciona l'agència ecsecutiva municipal, havent apremiat a centenars de deutors morosos, especialment per quotes del reparto d'utilidats d'anys anteriors. La majoria han pagat quant se les ha fet embargo de sos bens, restant alguns que han consentit seguir l'expedient i s'efectuàs la venta dels bens embargats.

Divenres passat, se celebrà la primera subasta an el carrer de Paraiso, havent-se fet abans la crida corresponent.

D'AQUESTA SETMANA

Subasta pública.— Dia primer d'octubre corrent, s'efectuà a la Casa Consistorial una subasta pública, a plecs tancats, per adquirir 500 metres d'esquerda destinada a la reparació de plasses i carrers.

No obstant haver-se anunciat dita subasta el diumenge anterior, tant sols se presentà un plec suscrit per Gabriel Rotger, què se compromet entregar l'esquerda a raó de 4'25 pessetes el metre.

La subasta li fou adjudicada provisionalment.

Prèmies per estudis.— Dins breu temps, s'anunciaran oposicions per concedir dues beques, o sia, subvencions de 400 pessetes anyals, per a estudiar el Batxillerat o la carrera del Magisteri.

S'en concediran dues: una per nins i una altra per nines.

Les oposicions se celebraran dins el proper mes de Desembre, a la Casa Consistorial d'aquesta ciutat, de conformitat amb el programa que se publicarà.

Concerts públics.— Els concerts que dona la banda de música del Regiment d'Inca, a nostra plassa Major, de diumenge enavant comensaran més prest, ès dir, a posta de sol. (A les 5'45).

Cronica d'Inca

Dia 27.—Anant el Cronista per un camí de foravila, se dóna compte que dins una era de caseta es fa un ball de sala, (d'aferrat).

Això ès profanar-ho! Meam'si hauria de venir el cas que el Cronista de *Ca-Nostra* en tota la seva beatitut hauria de sortir de-

fensor del ball mallorquí. El nostre Ajuntament per lograr tenir revetla, pels Sants Patrons, cada any li costa diners i súpliques. No dubtam, que si tractàs de fer ball modern les parrelles sortirien per encant, com va succeir una vegada, fa molts d'anys.

Com no surt un Pep Ventura, com a Catalunya, a restaurar i a ressucitar nostros balls populars? Això de fer balls de sala dins una era a la vista de tothom, grans i petits, a més d'esser una immoralitat gran, és tudar i corrompre la nostra pagesia, plena de gràcia i extètica popular i de sana alegria.

Dia 30.—A l'esglèsia de les Monjes tancaades terminen les coranthes dedicades a Sant Miquel Arcàngel i a Sant Jeroni. Ha ocupat la trona Mossèn Josep Auba els tres vespres i a la missa major de la festa principal, fent el paneríic del Sant Doctor.

En tots els actes ha efectuat el cant la Comunitat de religioses amb aquell acent de pietat i misticisme que revelen en l'interpretació de la música sagrada.

Dia 1 d'octubre.—A les nostres esglèsies comensa la devoció del Mes del Rosari en Nostramo.

—Sentim un tai de aflotes vermadores, foravileres, que canten pels nostros carrers les cançons de la vermada en lo cantuseix d'un coblet.

Es ferestl..

Si don Antoni Pol fos Balle d'Inca, segurament los havia posat una multa i grossa.

I ja que parlam d'això, hem de fer constar nostra protesta contra els tais de vermadors, (allotets que encara tenen sa llet an els morros), que canten cançons indecents i, a voltes, insultants. Aquesta mala costum, que altres vegades havíem criticat i que s'havia atenuada en anys anteriors, ha tornat revivre ferestament, profanant la nostra estimada llengua i el sentiment cristià.

Quin té la culpa?.. Primerament els somaders que hu comporten, els amos que no vegilen i la Policia que sembla que tampoc se'n ha donat compte.

—Avui dijous el dia s'ès presentat plu-jós, motivant que les places de verdures no estassen tant reblides, com els dijous anteriors, però, aiximateix, se presentaren al mercat i les cases exportadores grans partides de bessó que foren pagades fins a

238 pessetes el quintà.

—Es vengut procedent de Larache el soldat, Llorenç Duràn Buadas, per una temporada de permís, per acabar-se de restablir de una malaltia que ha tenguda. Que sia benvengut.

OBRIMENT DE CURS

Dilluns, dia 5, s'obriran an el Convent dels Pares Franciscans les classes pertexents a la secció de la *Segona Ensenyança*.

A les vuit i mitja, a la esglèsia de Sant Francesc, es reuniran el claustre de professors i els escolars per oir missa i invocar l'Esperit Sant en les pregàries de ritual i, seguidament, se farà la distribució de les hores, classes i professors.

Per al mes d'octubre

(A NOSTRO ESTABLIMENT)

El Llibre popular del Rosari, (Folklore del Roser), per Valeri Serra i Boldú. Text suggestiu, gravats i música. Ptes. 2.

Mes del Roser, pel Dr. Joan Llompart i Bargalló, Prev. extret del *Devocionari Parroquial*. Ptes. 1'75.

Els Misteris del Rosari, del Doctor Josep Torras i Bages, Bisbe de Vich. Il·lustracions de Joan Llimona. Rust., ptes. 2. Tela, 3'50.

El Tresor del Sant Rosari. Origen, pràctica i indulgències, com també de la Confradia del Roser. Preu 50 cèntims.

Mes del Rosario o de Octubre. Compuesto por el M. R. P. Fr. José María Morán (10 edición) Encuadernado, 3'50.

En la nostra Imprenta se ven una guillotina emprada en bon estat, per haver-se proveit d'una de més potència.

Amb censura eclesiàstica.

Zip. Durán.-Inca